

Bidra till forskningen - kort om kliniska prövningar

Kliniska läkemedelsprövningar är en förutsättning för att nya läkemedel ska kunna utvecklas och godkännas. I den kliniska läkemedelsprövningen dokumenteras effekt och säkerhet för nya läkemedel på patienter. Ibland prövas även redan befintliga läkemedel för användning på ett nytt annat sjukdomstillstånd än vad läkemedlet ursprungligen godkändes för.

Kliniska läkemedelsprövningar är ett krav för att läkemedelsmyndigheten ska kunna ge sitt godkännande så att läkemedlet kan användas av patienter.

Kliniska läkemedelsprövningar utförs ofta av läkemedelsföretag i samarbete med hälso- och sjukvården, men de kan även utföras av akademiska forskare eller i hälso- och sjukvårdens egen regi. Oavsett vem som ansvarar för prövningen krävs ett förhands godkännande av Läkemedelsverket och Etikprövningsmyndigheten.

En av fördelarna med att delta som patient i en klinisk läkemedelsprövning är att du tidigt kan få möjlighet att pröva en ny behandling, som kan ha positiv effekt på din sjukdom, innan den blir allmänt tillgänglig. En klinisk läkemedelsprövning kan även innebära tätare uppföljningar av din sjukdom. Det kan också kännas meningsfullt att bidra till forskning som i framtiden hjälpa andra patienter med samma sjukdom, både i Sverige och i andra länder.

Varje läkemedelsprövning har tydliga kriterier för vilka patienter som kan tillfrågas om att delta. Exempel på sådana kriterier är:

- typ av sjukdom och sjukdomsgrad
- om det finns andra samtidiga sjukdomar
- eventuella tidigare behandlingar
- resultat av olika prover och undersökningar
- personliga egenskaper som ålder och kön

För att ta reda på om just du har möjlighet att delta i en klinisk läkemedelsprövning bör du fråga din behandlande läkare.

Om du som patient eller anhörig vill veta mer om hur det är att delta i en klinisk läkemedelsprövning hittar du information i följande patientbroschyr framtagen av Lif – de forskande läkemedelsföretagen:

<https://www.lif.se/globalassets/pdf/broschyrrer/information-klinisk-lakemedelsprovning-2021-02.pdf>

Mer information:

- Läkemedelsverket: <https://www.lakemedelsverket.se/sv/tillstand-godkannande-och-kontroll/clinisk-provning>
- Etikprövningsmyndigheten: <https://etikprovningmyndigheten.se/for-forskningsperson/>

- Kliniska Studier Sverige: <https://www.kliniskastudier.se/att-vara-studiedeltagare.html>